

Intervju med finska krigsbarnet Gunvor (Karén) Johansson, Mellbystrand.

Född i Vasa, Finland.

Berättar om sin upplevelse som finskt krigsbarn i Halland.

Intervjuare: Anna Lindqvist, Hallands bildningsförbund. Halmstad 2017.

Förkortningar: GKJ= Gunvor Karén Johansson, AL= Anna Lindqvist, BJ= Bertil Johansson

Dialektala uttryck och talspråk:

Bröde= bråte

Pojk= pojke

Nån, nåt, nånting = någon, något, någonting

Fönstrena= fönstren

Sån, sånt= sådan, sådant

Ihopa = ihop

Eh= talspråk

Bedrevet= bedrivit

Tatt= tagit.

Hållt= hållit

Dom= de, dem

Fyllade år= fyllde år

Mhm= talspråk för till exempel jaha

Blett/ blidde= blivit/blev

Glöttar= ungar

Vildis= vilding

Yes= ja

Möe= mycket

Rökade= rökte

Inspelning 1

GKJ: Vi hade vår, låg där borta också, men det är golfbana idag.

AL: Mm, ja.

GKJ: Vi har sålt det, och där går killarna borta, en hel flock. (Hänvisar till golfbanan som ligger granne med Gunvors gård)

AL: (Skratt)

GKJ: Fy så kallt.

AL: Ja, det är märkligt, märklig hobby.

GKJ: Ja, det... Jo, jag har massa bröde här. Har du sett, kakelugn, gammal.

AL: Ja, vad fin. Fungerar den?

GKJ: Och den, där är en älg där borta. (Hänvisar till en trästaty)

AL: Ja.

GKJ: Den är ifrån Vasa, det är ryska krigsfångar som, som gjorde det på den tiden.

AL: Mm.

GKJ: Jag var hemma sen, några år efter, så köpte jag den.

AL: Ja, ja.

GKJ: Dom kunde, dom. Där är mina flickor. (Hänvisar till foton i hyllan)

AL: Mm. Fungerar den, den här?

GKJ: Nej, vi vågar inte elda i den längre, tapeterna släpper. Det blir så förskräckligt hett.

AL: Ja, det blir så varmt?

GKJ: Ja, så har jag målat också, i min dar.

AL: Ja.

GKJ: Ja, så är det, så är det. Och där, en gård som fanns här, de byggde på 1600 talet. (Hänvisar till en målning)

AL: Ok.

GKJ: Så är där en liten stig däruppe, det gröna, den kom här och gick rätt genom husen här. Sen har det vart ett hus emellan, men det brände, och sen byggde dom detta.

AL: Ja, ja.

GKJ: Så det var ingen skog heller, för det tog ju dansken med sig.

AL: Ok.

GKJ: Han hade ju, ägde ju detta.

AL: Ja, ja, ja.

GKJ: Halland.

AL: Mm.

GKJ: Det var ju mycket ekskog och det, skulle dom ta.

AL: Ja, bli båtar.

GKJ: Fina, till hotellen, och...

AL: Det var ett vackert hus, högt. Speciellt.

GKJ: Ja, och dom bryggde öl här. För dom som bodde där uppe på åsen, dom kunde ju inte, brännvin, dom kunde ju inte gå till Karup och köpa. Ja, som det gick till.

AL: Ja, ja, ja.

GKJ: Du skulle se den stigen där, den går rätt upp där.

AL: Ok.

GKJ: Och där körde dom med hästar och vagnar.

AL: Mm.

GKJ: Bort till Östra Karup, så har jag en svensk kusin som bor där.

AL: Mm.

GKJ: Och så hade dom en son, hade kompisar, så sa han – har här gått nån väg här? – Ja. – Ja, jag ser, här kommer ett liktåg.

AL: Usch då.

GKJ: Ja, så har jag bara sytt, jag har sytt så mycket, så.

AL: Mm.

GKJ: Sytt och målat och vävt i min dar.

AL: Ja.

GKJ: Man får ju göra nått.

AL: Ja, absolut.

GKJ: Ja, men jag har inte bott här alltid.

AL: Nej.

GKJ: Vi bodde i Mellbystrand i 33 år, inte så långt från Bo Göran.

AL: Ok, ja.

GKJ: När vi gifte oss.

AL: I 33 år, ja det...

GKJ: Det är länge det med.

AL: Ja, visst är det.

GKJ: Får höra nu vad det ska bli av detta.

AL: Det ska väl, vi hoppas att det ska bli en utställning. Men det vi, det som det kommer bli är ju en samling, med information om vad som hände.

GKJ: Är här många här uppe igenom?

AL: Inte än så länge vad jag vet.

GKJ: För jag vet här var ju en pojk här, men han dog i fjor.

AL: Ok, mm.

GKJ: Och hon, en på andra sidan vägen, hon dog för nåt år sen. En var där nere då. Det är vi syskon som är kvar. Annars är här ingen.

AL: Ja. Nej. De flesta jag har intervjuat är upp mot Falkenberg och Varberg, än så länge. Det kan dyka upp fler.

GKJ: Förskräckligt massa, kom ju.

AL: Mm, precis.

GKJ: Jag kan ju se det här tåget med alla ungar.

AL: Ja.

GKJ: Så kom det en och skulle ha en liten unge och den skrek ju, den skulle ju vara hos morsan, ja, som det gick till.

AL: Ja, det kan jag bara tänka mig.

GKJ: Och jag tänker på mina föräldrar, lämna fyra... Min syster var ju här först, hon var på nåt läger i Skummeslövstrand.

AL: Ja.

GKJ: Och så hon var där och sen kom kriget, så ville dom inte skicka hem henne.

AL: Nej.

GKJ: Så var det hos min fostermors syster, kom hon till, så det är därför jag är här.

AL: Ja, mm.

GKJ: Så fick hon ju bli, hon var här ett och halvt år, sen åkte hon hem. För de hade en dotter innan, och det gick icke!

AL: Ok. Med dom två?

GKJ: Nej, så jag kom ju dit först, första dagarna där. Skulle vara hos min syster, hon heter Ulla.

AL: Mm.

GKJ: Men hon var så arg på mig, den tösen. Hon sprang med stora pinnar, hon var bara fem år, men hon var så arg på mig. För nu kom jag och inkräktade där ju, det var inte bra.

AL: Nej, så det gick inte att lösa?

GKJ: Nej, nej, hon ville hem Ulla. Hon ville inte vara där.

AL: Ja.

GKJ: Men så kom hon hit sen när hon blev äldre, så lever hon i Borås idag.

AL: Ja, mm.

GKJ: Men det kom ju också mina föräldrar, men det vet du ja.

AL: Mm, just det. Därför jag fick den här, lilla lappen av Bo Göran, han hade väl ringt till dig och fått åren ni kom hit, och så där. Får se om dom stämmer.

GKJ: Du det, jag kom ju 42. (1942)

AL: Mm.

GKJ: Det var ju en förskräcklig vinter.

AL: Ja. Det har jag hört talas om.

GKJ: Du, vi, vi fick ta, vi tog taxi hem, de hade ingen bil då. Ifrån min syster, eller Laholm. Fick stanna nere vid vägen, för det gick inte att köra upp. Och det var den första april.

AL: Ja...

GKJ: Och nu, nu kommer det några flingor så där ibland.

AL: (Skratt)

GKJ: Så skillnad det kan va.

AL: Ja, det är märkligt. Så du kom hit 1942?

GKJ: Ja.

AL: Jag ska fylla i en sån här liten fakta, så jag har dina uppgifter rätt bara.

GKJ: Mm, mm.

AL: Så då är det, Gunvor, som det låter, Gunvor.

GKJ: Alice, Karén, men jag heter inte, det var ju k med k. Men min bror och nån av dom skriver med c.

AL: Ja, ok.

GKJ: Men det var min syster, tyckte det göres lite bättre än k.

AL: Ja, k.

GKJ: Men k ska det ju va, på riktigt.

AL: Och Johansson?

GKJ: Ja, heter jag nu mera. Prästen frågade, - ska du heta det. Sa han, han tyckte väl, det behöver du väl inte. – Ja, det får jag väl, eller? (Skratt)

AL: Ja. (Skratt) Och vilket år är du född?

GKJ: 34. (1934)

AL: 1934.

GKJ: Jag är så gammal nu, jag blir 83 år. Men jag har sån värk så jag knappt, ibland kan jag inte gå här ute.

AL: Ok.

GKJ: Knäna tar alldeles slut på mig.

AL: Ja, ja.

GKJ: Vi fick ju gå här och rota i deras veteland, och krypa där och det var rätt strängt. Jag började redan när jag var tio år, så.

AL: Ja, mm.

GKJ: Det blir så, nu la jag dom jag skulle läsa.

AL: Och födelseort?

GKJ: Ja, det är Vasa ju.

AL: Det är Vasa, mm.

GKJ: Det är stan. Vi bodde där, till fem, när han var fem år, började ju kriget. Det minns jag, då blev det ett jädra väsen, det skulle sättas svart för fönstrena och sånt. Och då fick vi flytta till Sundom, mitt emot min mormor.

AL: Mm.

GKJ: Jag tyckte det var väldigt bra, för det var bara att springa till henne när det var nånting.

AL: Ja, och sen har du bott i Sverige då, då kom du först hit?

GKJ: Ja.

AL: Och sen har du bott i Mellbystrand?

GKJ: Ja. Jag jobbar först på, i, hade en hemslöjdsaffär i Laholm så jag jobbade där i ungdomen.

AL: Ja.

GKJ: Dom hade ju i Halmstad, som slogs igen, också nu, nu är det inte inne att väva och sy längre.

AL: Nej, det är märkligt, hur det ändras.

GKJ: Vi hade ju, vi stickade ju där. Väldigt fina mönster.

AL: Mm. Ja.

GKJ: Så vi skickade stora lådor till Stockholm med bara stickat. Så hade vi tanter ute i bygden som stickade till oss.

AL: Ja, ja.

GKJ: Det var inte klokt.

AL: Nej...

GKJ: Har du hört att, sen, flickorna sen, när de skulle jobba i Skåne. Så gick vi upp ifrån Knäred, här uppe. Och gick och stickade, ner till Skåne. Helt otroligt.

AL: Ja, det är det. Jag stickar lite nu för tiden.

GKJ: Ja.

AL: Men inte mycket, det är skönt att nånting i händerna.

GKJ: Ja, detta var ju nåt som hette Bjäremönster och det var många sorter, skulle ha på samma gång. – Då kan du sticka ett dussin av dom sockarna, och ett dussin vantar. Jaha, mm.

AL: Ja, ja.

GKJ: Där var ju, Gudrun Brost, hon fick ju stickat en kofta.

AL: Ok, mm.

GKJ: Den såldes ju nu, i tv, för nåt år sedan. Jag vet inte vad den gick för, det var ju han Brost, Johannes Brost.

AL: Ja, just det.

GKJ: Jag bara pratar.

AL: Ja, det är därför jag är här. (Skratt) Så att det är.

GKJ: Så därför hade vi ju inte så svårt för att komma hit, för vi hade ju Ulla här.

AL: Mm. Hade ni haft nån kontakt då, medans hon var här, brevväxling eller...

GKJ: Nej, det vet jag inte.

AL: Nej.

GKJ: Jag kommer inte ihåg att hon reste, för vi, hon var ju. När vi bodde där, i Sundom, heter det. Då var hon hemma, men jag kommer inte ihåg när hon reste. Hon skulle ju bara vara borta litegrann, men så, det där kriget.

AL: Mm. Ja, tror du det var därför?

GKJ: Ja, för hon hade, hon hade varit med mamma i stan. Hon hade sett en så fin docka, sa – den kan jag väl få i julklapp?

AL: Ja.

GKJ: Och när julafton kom så fick jag den, har du hört så dumt? Jag hör än idag, det var ett jädra väsen på natten. Då gick hon upp och rev den i tusen bitar.

AL: Jaha.

GKJ: - Det var ju jag, inte hon som skulle ha den.

AL: Mm.

GKJ: Så kan det gå.

AL: Det var hon som ville ha den och du fick den?

GKJ: Ja.

AL: Ja.

GKJ: Förstår hon inte.

AL: Nej. Men tror du det var därför dina föräldrar skickade iväg dig också, för att Ulla redan hade vart här?

GKJ: Nej, vi hade för fasen inte något att äta.

AL: Nej.

GKJ: När vi, vi skulle resa från Vasa till Åbo, och då hade hon fått tag på varsitt ägg, för det var ju, hönsen värpte ju inte. Det var ju jädrigt kallt. Idag har dom ju värmelampor till dom, men det fanns inte då.

AL: Nej.

GKJ: Så hon hade, fick alltså brett varsin smörgås till oss. Som vi kunde äta, Lars och jag.

AL: Mm.

GKJ: Ja, det var inte klokt, och det skulle vi ha då, den vägen ner, till Åbo. Sen var det ju båt över till Stockholm. Och då hade vi isbrytare före, för det var ju mycket is där.

AL: Ja.

GKJ: Så låg vi i såna där, det var nog nån, lastfartyg. För vi låg många liksom, i ett rum.

AL: Mm, ja. Var det första gången du åkte båt?

GKJ: Jajamän, hade ju aldrig vart nånstans, mer än borta hos mormor. Jag hade börjat skolan där också.

AL: Mm.

GKJ: I Sundom.

AL: Och ni åkte tåg då till Åbo?

GKJ: Jajamän, jajamän. Så låg vi på sjukhus sen ju, i Stockholm.

AL: Ja.

GKJ: Några dar, skulle se så vi var friska.

AL: Mm. Och då hade du din bror med dig?

GKJ: Jajamän, Lars.

AL: Lars, och det var ni två.

GKJ: Jajamän.

AL: Mm.

GKJ: Och då fick jag en ny docka du.

AL: Ja. (skratt) En som var hel?

GKJ: Ja, den var så fin, det var nån tysk docka, med fina kläder och riktigt blunda så. Det var ju konstigt då.

AL: Ja.

GKJ: Det var nog någon som hade glömt den där.

AL: Jaha.

GKJ: Som hade legat där innan. Så sa syster att – kommer här ingen och vill ha den innan du åker så får du ta den med dig. Och där kom ju ingen, och den, det var ju som ett litet trygghet, gosigt att ha här nere. Här fanns ju ingen annan då, jag var ju van vid syskon, och det var bara jag. För Stig och Bo Göran kom ju senare.

AL: Mm. Och hur gammal var Lars då?

GKJ: Lars var fem år.

AL: Fem år.

GKJ: Och det glömmet han aldrig, för då kom ju cyklande hit och tog han på cykeln och åkte åstad.

AL: Ja.

GKJ: Han skulle till Mellbystrand. Till en fiskargubbe, dom hette Odd.

AL: Ja, just det.

GKJ: Så var han där några år, sen flyttade han till det, där Janne Nilsson där du vet, där Bo Göran var. Så kom dom ihopa, dom två.

AL: Ja.

GKJ: Och Stig kom hit, och han bara gick och letade efter, men var är, vann, sa han, vann är min mamma? (Hänvisar till att han letade efter sin mamma) Han hade ju blett av med henne.

AL: Ja.

GKJ: Ja du, jag fattar inte att de kunde lämna dom, alla.

AL: Nej.

GKJ: Men där fanns ju ingenting, till mat, nehej.

AL: Nej.

GKJ: Nej, det var ju otroligt vad det var dåligt. Som det kan va. Så det tog väl några dagar, denna resan. Sen tog vi ju tåg ner, hit till Laholm.

AL: Mm.

GKJ: Om det gick via Göteborg, det kan jag inte säg. Och då var vi i kupéer, vet du. Hur många var vi, hon hade ett packet kex, det fick vi leva på.

AL: Ja.

GKJ: Sen när jag kom till Laholm sen, det var en syster till min fostermamma, hon bodde där och vi var där och åt. Och jag åt och jag åt. Och ägg åt jag många. Jag fick stora, stora bölder på benen för jag hade, var inte van vid mat.

AL: Nej...

GKJ: Gud i himmelen. Som det kan va.

AL: Ja.

GKJ: Jag tänker på dom här stackarna som är ute på de haven nu. (Känslosamt)

AL: Ja. Precis, mm.

GKJ: Det värst av allt var när vi skulle gå i Stockholm så, vi skulle ju ut och gå lite. Vi kunde ju inte sitta bara i en säng och titta.

AL: Nej.

GKJ: Och då hade vi såna selar på oss. Och jag var ju över sju år och gick i sele, det glömmet jag aldrig. Det tyckte jag var förskräckligt.

AL: Ja, ja, det kan jag tänka mig.

GKJ: (Skratt)

AL: För stor för det.

GKJ: Ja.

AL: Kan du berätta lite om det första du minns, dina första minnen?

GKJ: Ja, här i?

AL: Nej, från Finland kanske?

GKJ: Ja, det kan jag. Jag började ju skolan ju där, när vi flyttade. Vi fick hyra hos en gammal tant som hette Emelie.

AL: Mm.

GKJ: Och hon satt och gjorde fisknät till sin son.

AL: Mhm?

GKJ: Dom hade ett rum därinne och satt hon, och så var det en brasa, där satt hon och läste bibeln för han. Och så intill där var ett kök, där låg Lars och jag i den sängen. Sen låg dom andra där inne.

AL: Mm.

GKJ: Ja, så började jag ju skolan, men jag var så ynkelig och mager. Jag vägde ju knappt 15-16 kilo.

AL: Nej...

GKJ: Så, dom tyckte, där var en stor älv, bäck där, som var djup. Där slängde dom ner mig i den en gång. En gång när vi, ja det var ju mörkt tidigt, tre på eftermiddagen väl.

AL: Mm.

GKJ: Då band dom för mina ögon.

AL: Jaha.

GKJ: Och vi var många där som lekte, och så ut på en äng där. Vi hade, där var såna här hus där som de hade hö i på vintern, som dom hämtade då, det var där överallt. Slängde dom in mig där.

AL: Jaha.

GKJ: Sen gick, jag hör än i dag, hör skrattet. Till sist försvann det.

AL: Mm.

GKJ: Och tänk om här är en ryss nu här? Ja, det var förskräckligt.

AL: Mm.

GKJ: Men jag hade ju vart där på ängen förr, så jag hittade ju hem, men mörkt var det. Det var inte snällt tyckte jag. Sen, sen tyckte jag inte om, så tänkte jag, jag kan gott åka till Sverige, när dom är så stygga.

AL: Mm, ja.

GKJ: Herre Gud.

AL: Hur kändes det när dina föräldrar sa att du skulle åka till Sverige?

GKJ: Ja, jag bara tänkte, jag skulle till Ulla. Det var ju inte så farligt.

AL: Mm, nej.

GKJ: Ja, jag var ju så pass stor då så.

AL: Mm.

GKJ: Och så hade vi en förskräcklig lärarinna.

AL: Jaha.

GKJ: Hon hette Burman. Hon var inte snäll.

AL: Ok, här?

GKJ: Nej, där.

AL: I Finland.

GKJ: Ja, jag gick ju där i halva. Då fick jag gå, en gång var det nått, jag hade inte skrivit rätt. –
Gå och ställ dig där i skamvrån.

AL: Ja...

GKJ: Så var där påg, - du ställer dig där. Där fick vi stå där, dom andra bara grinade åt oss.
Du vet, det var inte roligt med sånt.

AL: Nej. Och då var du inte gammal.

GKJ: Nej, jag var ju sju år då. Min moster hon hette Signe, hon var alltid, kom hem och
hjälppte mig med läxor och sånt.

AL: Mm.

GKJ: Det var ju så svårt med allting sånt ju, så.

AL: Ja.

GKJ: Usch ja.

AL: Mm.

GKJ: Men Kurt, jag hade ju en Kurt, som hette Kurt, den äldste av bröderna. Två år yngre,
han skulle, reste aldrig! Reser aldrig till Sverige.

AL: Nej.

GKJ: Han skulle vara hemma. Det gick bra.

AL: Ja, varför var han så bestämd?

GKJ: Nej, jag vet inte, han skulle bli hemma hos mor, han har alltid bott hemma hos mor
och när pappa dog var allting, så skulle han vara hemma hos henne.

AL: Mm, ja.

GKJ: Så bor han själv idag. Stig också, som kom hit. Han bor där uppe, i huset där,
trädgården.

AL: Ok, mm.

GKJ: Undantagshus, där bodde ju farfar och farmor.

AL: Ja, just det.

GKJ: Hon var släkten Hedenstierna, farmor.

AL: Ok.

GKJ: Förr i världen fick de slåss, så gifte hon sig med fel man, så blev hon utkastad hon också. Där vad det noga med... Idag kan de kungliga gifta sig. Men det gick inte förr, heller.

AL: Nej.

GKJ: Men det kunde ju bli inavel till sist.

AL: Mm. Det är tur att vissa saker förändras.

GKJ: Ja, det är ju det.

AL: Har du kvar några minnessaker, eller foton från din barndom?

GKJ: Nej, nej, nej, det har jag inte nej. Det var nog ingen kamera på den tiden.

AL: Nej.

GKJ: Det var synd, jag var ju hemma och hälsade på så, skulle jag tatt, på bondgården och så.

AL: Ja. Och den här dockan du, har du kvar den dockan?

GKJ: Så, när jag flyttade och blev stor så la jag den uppe på vinden där.

AL: Mm.

GKJ: Så när mina fosterföräldrar flyttade eller dog, bägge två så, så var det ju städning. Så tog Stig den, och då åkte den med i containern. Det var lite tråkigt.

AL: Mm, det är klart.

GKJ: Så kan det gå.

AL: Ja, visst är det så. Men då sa du att ni bodde först i Vasa, och sen i Sundom.

GKJ: I Sundom, ja.

AL: Mm.

GKJ: Solfs kommun heter det egentligen. Solf.

AL: Solf.

GKJ: Det, det här är, där vi bodde heter Sundom, det är en sån där by, du vet.

AL: Mm. Hur bodde ni i Vasa? Var det i hus eller?

GKJ: Nej, vi bodde i lägenhet. Det var med balkong och allting, där var man. Och där var lekstuga där, vi kunde gå och. Då stod jag, min mormor brukade komma dit.

AL: Mm.

GKJ: Hade hon väl, hon var gammal då också, paket, och så kom hon gående. Då hade hon väl nåt till oss.

AL: Mm.

GKJ: Stod jag där, pratade med henne på balkongen en gång. Så hade jag ett häftstift i handen och det stoppade jag i munnen, och det åkte rätt ner i magen.

AL: Aj då. Hur gick det?

GKJ: Nej, jag vågade aldrig säga till nån, tänkte, kanske skär upp magen.

AL: Ja, och så vågade du inte säga det.

GKJ: Nej, nej, nej, nej.

AL: Oj då. Och sen flyttade ni till Sundom, varför flyttade ni?

GKJ: Vi flyttade, dom, dom ville inte bo, det var värre att bo i städer. Som dom och bombade, och så. Det var ju inte så på landet.

AL: Ok? Men du kommer ihåg att ni var tvungna att mörklägga?

GKJ: Jajamän, men inte flyttandet, kommer jag inte ihåg.

AL: Nej.

GKJ: Nej, ja herre Gud.

AL: Men har du några minnen av själva kriget?

GKJ: Nej, ja ibland. Vi var ute, minns jag, så kom dom flygande, rätt över.

AL: Mm.

GKJ: Men där på landet, det var ju inget. Min morbror han åkte ju ut i kriget förstår du, så det var inte klokt.

AL: Mm.

GKJ: Han var så långt nere. Han låg ju på en, i snö, is. En hel dag, alldeles stilla, för där var fullt av ryssar runt om han. Han vågade inte röra sig. Så där han, när prästen kom gående, ute på vägen, då visste dom att nu så är där, nån har dött, nu får vi se var han går in till nån. Men han kom aldrig till mormor.

AL: Nej.

GKJ: Så han flyttade till Stockholm sen. Men han blev nog lite konstig, den med.

AL: Mm.

GKJ: Vår pappa var, han var inte ute i kriget, han passade krigsfångar.

AL: Ok.

GKJ: Och så Ulla, min syster sa det, det var väl, så långt där hon gick, så dom stod alltid och tiggde, där, dom stackarna.

AL: Mm.

GKJ: När kriget annars, det var ingenting där ute på landet.

AL: Nej...

GKJ: För det höll på väl, det började när jag var fem år ja.

AL: Mm.

GKJ: Och så, fem, sex, sju, ja, lite över två år. Så jag kommer inte ihåg mycket av det.

AL: Nej.

GKJ: Gör jag inte. Hade kanske vart värre om vi hade blett i stan.

AL: Ja, det kan ju vara så.

GKJ: Mm. Sen glömmar man ju också, när man har varit med om ett helt liv.

AL: Ja, visst är det så.

GKJ: Men vi var, hade mormor, det var ju väldigt bra. Hon var ju där, bara man springer över vägen. Så hade hon ett litet hus där.

AL: Ok, mm.

GKJ: Hon hade en, ja det är en sån där hem nu. Så dom har flyttat det.

AL: Ok.

GKJ: Så dom är, sånt där gammalt soldattorp.

AL: Ja, ja.

GKJ: Så min kusin har byggt huset på tomten nu där.

AL: Mm, just det.

GKJ: Ja.

AL: Du sa att ni hade ont om mat, vad kunde ni äta?

GKJ: Ja det var bara, jag tror det var bara lite gryn och sånt.

AL: Ja.

GKJ: Som man kokte, havregryn man kokte gröt och så kunde bönderna, kunde man väl köpa en liter mjölk av, tror jag.

AL: Mm.

GKJ: Det var väl, väldigt dåligt.

AL: Ja.

GKJ: Det var därför dom skickade oss, för vi skulle växa och bli stora.

AL: Ja. Ja, du sa du vägde inte så mycket?

GKJ: 15 kilo.

AL: Mm. Ja, minns du att dom berättade när ni skulle hit? När dom berättade för er att ni skulle resa?

GKJ: Nehej, inte nånting, jo, dom visste nog för mor hon ville inte följa med när vi åkte, så gick hon på tåget, utan det var min moster, så Stig, och så, ja det var Lars ja.

AL: Mm.

GKJ: - Åh jag vill ju till mamma, jag vill inte, jag vill inte åka. Han var alldeles ifrån sig, jag fick ju ta han med och han grät och usch ja, fy fan.

AL: Mm. Och så skulle du ta hand om...

GKJ: Ja, jag fick ju ta hand om honom.

AL: Ja. Ja, det måste vart tufft.

GKJ: Ja, vi var många också. Han här nere är ifrån, var, han heter Yrjö Leppänen, han kom ifrån Karelen.

AL: Ja, ok.

GKJ: Och dom fick ta, han var bondpojke där ifrån. Dom fick ta djuren och allting och bara flytta därifrån ju.

AL: Mm.

GKJ: Så han kom ju också hit.

AL: Som bor här också?

GKJ: Han bodde där, på det stället. Det var min fosterfars bror och syster som bodde där.

AL: Ok, mm.

GKJ: Där står en buske där, så sa, min syster var här då, titta Ulla, där är ju ett huve, bakom en buske.

AL: Ja.

GKJ: Men han pratade finska, men han lärde sig fort.

AL: Mm.

GKJ: Så han började skolan här borta, han hade vart hos en annan familj här borta innan. Och hon var så sträng, den så. Kunde dom inget så tog hon dom i flätorna och snurrade dom, eller så slog dom. Varför var dom såna tror du?

AL: Nej...

GKJ: Nå sa han, jag undrar om du kom till Finland om du kunde prata finska?

AL: Mm.

GKJ: Oh, det, ungarna sa, hur vågar du säga så till henne?

AL: Nej.

GKJ: Men det var likadant som min man gick i skolan, det var bara han som inte fick pryl. Alla ungarna fick det, inte klokt.

AL: Ja, nej.

GKJ: Det var inte roligt att gå till skolan var dag då.

AL: Nej, det är klart, nej. Vad sa du att han hette, han som...

GKJ: Yrjö Leppänen. Ja.

AL: Men vad minns du mer om resan hit? Du sa att ni fick lite att äta.

GKJ: Ja, nej, det minns jag inte heller, vad vi fick. Det är klart, på båten fick de ju ge oss nånting. Det tog väl några timmar från Åbo till Stockholm.

AL: Ja, det måste det ju ha gjort.

GKJ: Ja, nej.

AL: Och sen till Stockholm. Vad hände där?

GKJ: Ja det var väl, så låg vi på den där sjukan.

AL: Mm.

GKJ: Undersökta där, vi låg några stycken i ett rum. Tror dom tog prover på oss, och dom som hade lus åkte väl håret av.

AL: Jaha.

GKJ: Det var ju från små, små glöttar till större där.

AL: Ja, var du bland dom äldre, eller var där många i din ålder?

GKJ: Ja, det var nog bägge delar, tror jag.

AL: Mm.

GKJ: Det var ju lite nervöst att åka sådär, åka så långt.

AL: Ja.

GKJ: Visste ju inte riktigt vad det hette.

AL: Nej, men du visste att du skulle till Ulla?

GKJ: Ja visst.

AL: Så det var kanske en trygghet?

GKJ: Ja visst, och dom var ju väldigt snälla här. Dom hade inga barn själv, så dom tyckte det var roligt det kom nån.

AL: Mm.

GKJ: Tänker än idag när jag fick gå in här, och ut här. Så stort, kan man bo så stort?

AL: Mm.

GKJ: Min mormor hon hade ju som detta rummet, kanske.

AL: Ja.

GKJ: Hon sydde täcken.

AL: Mhm.

GKJ: Så det tog hela, ett stort täcke, tog nästan upp halva huset där. Så la hon dun på och sånt, och tyg, så sydde hon.

AL: Ok.

GKJ: Hon var så duktig.

AL: Ja.

GKJ: Så det var en trygghet, och komma till henne.

AL: Mm. Men tog dom hand om er på resan, kommer du ihåg det?

GKJ: Ja, det gjorde dom ju. Dom hade ju folk som var, de fick ju ha det.

AL: Ja.

GKJ: Jajamän, men jag kommer inte ihåg vad vi fick på båten. Det tog, det var klart en natt vi, körde dom på nätterna när där inte var nån?

AL: Ja, kanske det.

GKJ: Jag vet inte.

AL: Men en isbrytare sa du åkte före?

GKJ: Ja, ja.

AL: För vet du ungefär vilken månad det var?

GKJ: Ja, jag kom ju hit första april så det var ju mars.

AL: Mm.

GKJ: 42, det var en jädra vinter. (1942)

AL: Ja.

GKJ: Min far han, han gjorde stora grottor till oss. Där var ju snö flera meter, då grävde han ut där, och där var vi och lekte, det var himla roligt.

AL: Mm. Så det var lika kallt i Finland som det var här?

GKJ: Jajamän. Förstår inte att det gick att åka tåg och sånt.

AL: Nej.

GKJ: Nej, här var ju snö så det gick upp till elektriska trådar.

AL: Jaha.

GKJ: Tänk och få hästar att göra rent, det var ju dom som fick köra. Det var ingen traktor på den tiden.

AL: Nej.

GKJ: Oh, ja, gud.

AL: Det kan jag inte ens föreställa mig. Det har nog aldrig hänt under min livstid.

GKJ: Nej.

AL: Nej.

GKJ: Så den här Yrjö var, där uppe. Där var trädgårdsmästeri, och långt upp i backen, den går rätt upp så. Där var höns hus, och dom hade tio barn, så där var alltid nån som kunde gå upp och ge hönsen och plocka ägg. Så dom här två pojkarna, de var alldeles galna med att åka skidor. Dom gick upp på taket sen hoppade dom ner på taket och så ner för hela backen. Ja, sicka galna.

AL: (Skratt) Ja.

GKJ: Så han var väldigt, och skridskor åkte han där. Kom han där och så hans fostermor då hon var, när hon skulle till sin mamma och pappa där uppe. Hon var så rädd, och han flög runt henne. (Skratt) Ja, han var mer en redig vildis.

AL: Ja, så ni hade skridskois här någonstans?

GKJ: Ja, på gården här.

AL: På gården.

GKJ: Ja, det var så mycket is, det var inte klokt.

AL: Ja. Vad hette dina fosterföräldrar?

GKJ: Elsa och Herman Nilsson. Vad konstigt, dom hade inga barn här någonstans på gårdarna nästan. Mer än, här var en gård här uppe nu, där var elva barn.

AL: Ja.

GKJ: Och där trädgårdsmästarens, där var lika många barn.

AL: Jaha.

GKJ: Men här var många, dom var gifta, men dom hade inga barn. Här var ju inga här.

AL: Nej.

GKJ: Och där, Eng som bodde, där var inga, så hon var själv där. Men det var inte så roligt, hennes fostermamma dog när han var, när hon gick och läste, sen var det ju inte så roligt att bo hos gubben längre.

AL: Ja, ja.

GKJ: Var där en som hette Antti Eloranta, han var från Kemi, det är ju, det är väldigt långt upp.

AL: Mm.

GKJ: Så när jag var kommen hit, vi bodde, var det ett år efter, så var det många pojkar som stod där nere. Jag var alldeles själv, jag får gå ner och titta vad dom hittar på. Och när jag kom ner så kom där en klubba i ansiktet, på mig. Rätt över så.

AL: Usch då, ja.

GKJ: En stor träklubba, jag flög som, jag såg bara stjärnor och månar. Spräckt hela näsan och, det glömmar jag aldrig. Fördärvar mig alldeles.

AL: Ja, varför?

GKJ: Nej, dom såg inte mig.

AL: Jaha.

GKJ: Dom stod där och pratade och så såg dom inte så bra.

AL: Så det var oavsiktligt?

GKJ: Ja, det var det. Men det gjorde ont. (Skratt)

AL: Ja, det förstår jag. Verkligen.

GKJ: Jo, så dom hade ju, vi hade ju djur här.

AL: Mm.

GKJ: Hästar och, sen har ju flickorna, mina flickor haft affär där ute.

AL: Ja, ok. Vad hade ni, vad hade du för relation till djuren?

GKJ: Nej, jag var ingen sån, ville helst inte.

AL: Nej.

GKJ: Jag var ju aldrig rädd för hästar och sånt.

AL: Ja.

GKJ: Kor ja, nej. Dom skulle på semester en gång så vi hade både dräng och piga förr ju, hade vi faktiskt. – Ja nu får du gå upp på morgonen och hjälpa han och mjölka.

AL: Mhm.

GKJ: Och när klockan var nio, då vaknade jag, oj det var jag som skulle upp...

AL: Ja.

GKJ: Det blidde inget med det.

AL: Så det låg inte för dig?

GKJ: Nej, nej.

AL: Nej.

GKJ: Inte alls. Och vi hade höns och vi hade kalkoner och gåsar och allting, här var allting. Och hon, min fostermor hon var otroligt duktig.

AL: Ok.

GKJ: Hon kunde allting.

AL: Mm.

GKJ: Det skulle göras ost, egna ostar. Hon hade fullt här.

AL: Ja, ja.

GKJ: Och slaktades gjorde det, vi håll på i ett par dar, vi valde och vi grejade. Jösse namn vad de höll på, på landet.

AL: Ja.

GKJ: Och baka och baka och baka. Men det gjorde jag när vi hade affär där, det var... - Ja, nu kommer det en buss imorgon, dom är 60. Jaha, så fick jag baka. Sen kom där lika många dan efter, jag gjorde inget annat än baka, och baka, och baka. Gud, usch, jag gör inte det längre.

AL: Nej, men tyckte du det var kul, eller?

GKJ: Ja, jag hade gått på hushållsskola i Småland. Så jag kunde ju både baka och laga mat.

AL: Ja.

GKJ: Man skulle ju göra det. Japp.

AL: Men hur var första tiden här i Sverige?

GKJ: Jo, den var väl trevlig. Nu träffar jag ju en flicka här uppe, så det gick jättebra. Jag tänkte inte på Finland alls, för där fick jag ju bara pryl, eller så. Så jag längtade inte dit.

AL: Du gjorde inte det?

GKJ: Nej, nej, nej, det gjorde jag inte.

AL: Mm.

GKJ: Och här fick jag mat, jag fick ju äta så, till jag blev mätt var dag. Jag växte också.

AL: Ja.

GKJ: Så det var jättebra.

AL: Mm.

GKJ: Så Hermans hade en syster som bodde där borta, den gården, där var två flickor. Så kunde en gå dit och leka med dom.

AL: Mm.

GKJ: Sen hade dom två här uppe på åsen upp. Där var också, så gick jag dit.

AL: Mm, så mycket vänner?

GKJ: Ja, jajamän. Så började jag ju skolan också sen, så.

AL: Mm.

GKJ: Den var här, rätt här nere.

AL: Ok.

GKJ: Då hade dom så där små byskolor, så där var jättebra, gå dit. Så kom hon, Ann-Britt hette hon så stod hon där och väntade på mig, så gick vi ner.

AL: Mm.

GKJ: Men så han Erik, här nere, han hade tupp, han var så arg på oss, så. Så han följde gärna med oss en bra bit, så vi fick springa fort.

AL: Jaha.

GKJ: Han var så stygg så. Erik fick göra av med den för det gick inte att ha den.

AL: Ilsken tupp.

GKJ: Ilsken jäkel.

AL: Men hur tror du det hade varit om du hade pratat finska?

GKJ: Nej, det har jag ju aldrig gjort.

AL: Nej.

GKJ: Jag är ju svensk.

AL: Mm.

GKJ: Men komma till skolan, det är klart en hade fått lärt sig det också.

AL: Men han som, Yrjö som bodde, han pratade finska? Och fick lära sig svenska.

GKJ: Ja, det gick så bra så.

AL: Ja.

GKJ: Så har jag en, en släkting, ja det är mammas kusin egentligen. Lika gammal som jag, han har målat alla tavlor.

AL: Jaha.

GKJ: Så kom han hit ibland på somrarna och sa, nu får ni plocka till er och ta vad ni vill ha.

AL: Ja, vad kul. Men Bo Göran hade nog också nån hemma, han visade.

GKJ: Förstår du han, dom adopterade ju Bo Göran.

AL: Mm.

GKJ: Så att han fick ju inte ärva mina föräldrar.

AL: Nej.

GKJ: Han fick ju deras, så vi får ju ge han nånting, sa vi. Så hade vi en, en fin tavla av Nils Nygren heter han. Den får vi ge han.

AL: Mm, ja. Hur kändes det att han blev adopterad?

GKJ: Ja, jag vet inte. Vi tänkte väl inte på det. Men han hade själv glömt det, så när det var arvsskifte kom han med, och det skulle han inte va.

AL: Ja.

GKJ: - Jösses, jag skulle inte vart med här. Ja, du vet, tänka på allting.

AL: Ja, nej.

GKJ: Han var inte lika vi andra då ju.

AL: Nej, nej. För han var den enda som blev adopterad?

GKJ: Ja.

AL: Mm.

GKJ: Så var det, fast Lars var ju där också, men dom tog inte han.

AL: Nej.

GKJ: Det blev bara Bo Göran.

AL: Mm.

GKJ: Stig han cyklade ju ofta dit, han fick ju följa precis sjökanten dit.

AL: Ja, ja.

GKJ: Fanns inga vägar då, och nu är här ju hus och vägar så in i bomben.

AL: Ja.

GKJ: Då fick man köra enda om Skottorp.

AL: Mm.

GKJ: Ja.

AL: Men hade ni kontakt, när ni var här i Sverige? Hade ni kontakt med syskonen?

GKJ: Jajamän, så där Stig cyklade, dom cyklade ju här pojkarna till varandra, jämt, tycker jag.

AL: Ja, och Ulla?

GKJ: Ulla var ju inte här så länge, så hon reste ju hem, så. Men jag hade ju, en vän, den finskan där nere. Vi var mycket ihopa. Vi började och ha symöte.

AL: Jaha.

GKJ: På hösten när vi var sju år.

AL: Ok.(Skratt) Det var tidigt, att börja.

GKJ: Ja, Eng hette hon, och så Sibelius, Inga-Lena Sibelius hette dom där. Och där var flera, så gick vi till varandra på eftermiddagen och sydde och stickade och ja det var otroligt.

AL: Mm.

GKJ: Då lärde vi oss vet du.

AL: Ja. Så du hade gott om vänner.

GKJ: Ja, visst hade jag. Så flyttade ju mamma och pappa till Sverige ju.

AL: Mm. Vilket år var det?

GKJ: Var det, säg det, det kommer jag inte ihåg.

AL: Nej.

GKJ: Så körde vi ju dit sen nån gång. Sen blev det ju att man hade bil och så träffade jag Bertil och då kunde vi ju åka dit. Och min syster gifte sig och...

AL: Mm.

GKJ: Och hennes dotter hon bor i Mellby, här.

AL: Ja, ok.

GKJ: Hon hade djur, men har fått lämna dom nu. Gifte sig med en dalmas, så dom är mycket uppe i Dalarna.

AL: Ok, mm. Hade ni kontakt med din familj, när du bodde här?

GKJ: Jajamän, dom kom ju, så Bo Göran han, dom fick en tomt av han, så de byggde hus där till sig.

AL: Ok.

GKJ: Så dom, pappa körde ju, ja, det var här emellan och på sommaren. Mamma jobbade ju också så, ja då kunde dom ju vara i stugan. Och då träffas vi ju ofta.

AL: Mm.

GKJ: Och då bodde ju vi inte sån lång bit ifrån.

AL: Nej. Men när du kom hit, så när du var sju, åtta år, hade ni, skickade ni brev och så där?

GKJ: Jaha, ja, ja, det gjorde vi.

AL: Korrespondens.

GKJ: Ja. Så reste jag hem nån gång, och hälsade på mormor, och jag hade två mostrar där.

AL: Mm. Hur var det då, och komma dit?

GKJ: Ja, det var roligt.

AL: Mm.

GKJ: Så var jag hos Nisse, han som målar. Så gick vi i stan lite och titta. Var där en vecka sådär, sen fick en hem igen. Men, vet du vad, vi åkte ifrån Borås, mor och far, och Ulla och jag. Satt på tåget hela, hela tiden du.

AL: Mm.

GKJ: Det var långt och sitta.

AL: Ja.

GKJ: Nu är där ju så man kan ligga på tåget.

AL: Ja.

GKJ: Men Gud, och sen skulle dom med båt över.

AL: Mm, ja, det är en bit.

GKJ: Ja, det är det.

AL: Bodde din mormor kvar då i sitt...?

GKJ: Jajamän, ja, det gjorde hon.

AL: Hur var det att komma dit igen?

GKJ: Ja, det var mycket trevligt.

AL: Mm.

GKJ: Så hade, var där en, jag var ihopa med en, hon hette Kerstin Sovell. Så träffade jag alltid henne, och det var väldigt roligt, ju. Och andra också som jag lekte ju. Sen mitt emot det var ju en hel by ju.

AL: Ja, mm. Väckte det minnen?

GKJ: Ja, visst. Så var där en, hon hette nog också Ulla, bodde en bit ifrån, de hade en bondgård, rakt ner. Och mitt i natten kunde jag vakna, de hade en hund som stod ute då, du. 20 eller 30 grader kallt och där stod hunden och skällde och skällde. Kunde begripa, de kunde ju satt den in till, till korna så den slapp och frysa.

AL: Ja...

GKJ: Stod där hela tiden. Och bodde, det var många som, Bertil, han var med, min gubbe. Dom sålde öl på sommaren här, uppe på åsen, dom körde där, så var han med. Det var lite sommarjobb. Och där stod hundar och skällde alltid, ute på alla gårdar.

AL: Ja.

GKJ: Ja. Men ett år går ju fort som, va. Det är inte klokt.

AL: Mm. Hur träffades du och Bertil, hette han så?

GKJ: Ja, ja det var väl på en danstillställning, det sa bara klick, eller vad sa dom. Sen var vi aldrig ute mer.

AL: Nej.

GKJ: Han började bygga motorvägen, var med och byggde motorvägen från, här i Skottorp till Halmstad.

AL: Jaha, ok.

GKJ: Sen var han kommunalingenjör i Båstad, och så ritade han hus. Han ritade hus och ritade hus.

AL: Ja.

GKJ: Så det gjorde han ju mycket. Och nu är han gammal som jag, inte så gammal, jag är lite äldre.

AL: Mm.

GKJ: Som vår dotter, den yngsta, Ulrika, hon ritade hus också.

AL: Mm, Ulrika?

GKJ: Ja, villor och... Och den äldsta hon är lärare i Genevad.

AL: Ja, vad heter hon?

GKJ: Christina. Och mellantösen hon är trädgårdsmästare. Herre jösses vad hon härjar och far. Anlägger trädgårdar, ja.

AL: Vad heter hon?

GKJ: Camilla.

AL: Camilla. Så bara flickor?

GKJ: Ja.

AL: Och Bo Göran har två pojkar.

GKJ: Och den ena han är ju duktig, den yngste, det vet du kanske?

AL: Mm.

GKJ: Han bor ju i Stockholm.

AL: Ja, det berättade han.

GKJ: Biskopens dotter, hon är inte dålig den du. Fritidspedagog heter det, som Nina är, den äldsta. (Christina) Vet inte vad hon gör, berättar ju inte nånting, för det får man väl inte.

AL: Nehej.

GKJ: Tror jag inte man får hålla på och tramsa.

AL: Nej. Men vad har du arbetat med?

GKJ: Nej, jag var ju på hemslöjden några år.

AL: Ja.

GKJ: Sen så...

AL: Här i?

GKJ: I Laholm, Laholms torg, jobbade jag. Sen så var jag hemma för Ulrika, den äldsta, Nina, först, och hon var sju år så fick hon, hon blev sjuk och fick sned rygg så.

AL: Ja.

GKJ: Så hon fick, hade sån korsett.

AL: Mm.

GKJ: Läderkorsett, ja. Och sen den minsta, hon blev så sjuk så hon, hon blev opererad. Och var så dålig, så dålig, så.

AL: Ok, vad var det då?

GKJ: Ja han har fått sån där Crohn i magen. Crohn heter det.

AL: Mm.

GKJ: Hon är opererad och opererad. Hon vart så sjuk. Usch, usch, usch. Så hon går med, hon har ju sån där, ex nu. Avföring på magen.

AL: Mm.

GKJ: Vi satt där på sjukan i Halmstad, jämt.

AL: Ok.

GKJ: Det var hemskt.

AL: Mm.

GKJ: Så var jag ju här och hjälpte dom gamle, jag var ju mycket här alltid.

AL: Mm.

GKJ: Annars hade dom inte kunnat bott här.

AL: Nej.

GKJ: Jag tyckte jag jobbade och slet här. Och mitt hus i Mellby var lika stort som detta, sen fick jag ner till tanten där och städa och var det kalas så skulle en dit. Bre 50 smörgåsar till. Jag jobbade alltid tyckte jag. Sånt där jobb.

AL: Mm. Och så gick du i skola i Småland?

GKJ: Jag gick i hushållsskola där, mm. Gick det, var ett år, jag gick där. Så jag har gått här också, i vävskolor och allt möjligt.

AL: Mm.

GKJ: Laga mat lärde vi oss en vinter, jag tycker jag gjorde alltid sånt.

AL: Mm.

GKJ: Man är bara ung.

AL: Ja. Är det här första gången du pratar om din berättelse?

GKJ: Jajamän.

AL: Det är första gången?

GKJ: Ja.

AL: Tror du det är viktigt att gör det? Att berätta vad som har...

GKJ: Nu mina, skriv nu upp, vad du har vart med om! Säger dom.

AL: Ja.

GKJ: Nej, det har jag inte gjort.

AL: Nej.

GKJ: Tänkte, jag skiter i det. Jag berättar för dom och sen får det va.

AL: Ja. Men undrar dom mycket, dina barn?

GKJ: Ja, men dom vet ju mycket nu. Dom reser, vi var i Finland i fyra dar. Jag tog dom med och så skulle jag visa dom allting där uppe.

AL: Ja.

GKJ: Så dom är ju, och så kommer han som, min kusin som bor i Finland. Han kommer och hälsar på rätt ofta, han och pojkarna och frun.

AL: Mm.

GKJ: Så vi, och så kan vi ringa ju.

AL: Ja.

GKJ: Men han Nils, som målar, han är inte så mycket med här längre. Så han får vi inte se fler gånger.

AL: Nej...

GKJ: Och hans mamma, då när jag var hemma och hälsade på honom, hon var så, hon heter Ester. Hon var, nu sticker jag till Ester, så sitter jag och pratar med henne.

AL: Mm.

GKJ: Hon bodde bara en liten bit ifrån.

AL: Ja.

GKJ: Ja.

AL: Har ni syskon pratat om era olika... upplevelser?

GKJ: Nej, nej, vi gjorde inte, tror jag, nej.

AL: Ni har inte gjort det, nej?

GKJ: Lars han bor ju i Falkenberg.

AL: Mhm.

GKJ: Så det, jag ringer ibland och pratar med han. Nej, vi är trötta på det, tror jag.

AL: Ja.

GKJ: Dom vet ju ingenting, alla pojkar. Dom var för små allihopa ju.

AL: Mm...

GKJ: Bo Göran och Stig minns ingenting. Inte Lars heller. Nej, så det är ju bara jag.

AL: Mm.

GKJ: Vad heter det nu där du håller, vad heter det där du är?

AL: Hallands bildningsförbund. Och där gör vi lite olika saker.

GKJ: Mm.

AL: Hembygdsrörelsen är involverad också. Och Region Halland som betalar projektet. Så vi kommer samla in alla intervjuer och alla foton, så man kan komma, så alla kan läsa och komma åt det.

GKJ: Ja.

AL: Sen hoppas vi att det kan bli en bok kanske, så att vi vårdar historien som vi har.

GKJ: Mm.

AL: Och det kom väldigt mycket barn till Halland just.

GKJ: Vi var väl, var vi inte 70 000, tror jag.

AL: Ja, totalt, precis.

GKJ: Ja, jag tycker här, ja här var så många. Som i skolan, vi var så många finnningar så.

AL: Ja.

GKJ: Men jag var väl den enda nästan, som pratade svenska.

AL: Ok.

GKJ: Det är ju lättare då än.

AL: Mm.

GKJ: Men där är ju, dom, allting, många reste ju hem när kriget slutat.

AL: Ja.

GKJ: Och hade dom lärt sig svenska då, sen var det finska igen. Det var inte lätt.

AL: Nej. Då skulle man byta igen.

GKJ: Ja, men Yrjö han fick ringa hem, och han pratade ju finska med dom, så det gick ju.

AL: Mm. Var du rädd att du skulle få åka tillbaks till Finland?

GKJ: Nej, det tänkte jag aldrig på.

AL: Du gjorde inte det?

GKJ: Nej.

AL: Nej.

GKJ: Så, dom ringde, - kan vi få, får vi behålla dom här? – Ja, ja. Sa dom bara. Mina föräldrar.

AL: Mm.

GKJ: Så dom hade Curt hemma, och Ulla bodde i, ja dom bodde i Dalsjöfors mina föräldrar.

AL: Mm.

GKJ: Och Curt som inte ville, med mor och far.

AL: Mm.

GKJ: Och pappa dog ju när han var bara 60 år.

AL: Ok, när dom bodde i Borås?

GKJ: Ja. Så hade jag en moster som bodde, min syster bor på tredje våningen i Borås.

AL: Mm.

GKJ: Och ingen hiss du.

AL: Nehej.

GKJ: Och hon är 84 år bara.

AL: Ok.

GKJ: Så hade jag en moster som, vi hade en moster som bodde i samma hus. På tredje våning då, utan hiss. Hon dog nu, hon var 94 år.

AL: Ja.

GKJ: Hon kom ut en gång om året när hon skulle till doktorn. Och så hade hon fästman som var 70 år.

AL: Jaha.

GKJ: Ja, sa doktorn. Du har inga bra lungor. Rökar och så. Nej sa han, vem köper cigaretter till dig? Det gör min fästman. – Har du fästman? (Skratt)

AL: (Skratt)

GKJ: Man kan knappt tro det är sant.

AL: Ja.

GKJ: Och dom hade varit ihop i många år.

AL: Ja.

GKJ: Han var bra ung när han träffade henne.

AL: Ja, det var mycket yngre.

GKJ: Hon hette Aili.

AL: Aili, mm. Ja. Och den här gården, heter den?

GKJ: Eskilstorps gård.

AL: Eskilstorps gård.

GKJ: Den är liksom huvudgården i byn. Sen här är kort, det var små torp här, låg överallt. Sen är det ju rivet idag.

AL: Mm.

GKJ: Och nu är här inga bondgårdar kvar. Det är slut med jordbruk och sånt. Eller det har dom ju, men dom får inga pengar för mjölken nu för tiden. Så dom vill ju inte ha kossor. Det var ett väldigt jobb med det där med kor och grisar och allt.

AL: Mm, ja.

GKJ: Men dom, när jag flyttade hemifrån och jobbade i Laholm, då, då var jag ju inte så mycket här, då.

AL: Nej.

GKJ: Då jobbade ju, till lördag, ja lördag också var affärerna öppna ju. Det är de väl idag med.

AL: Mm.

GKJ: Vi hade ju, Halmstad var ju huvudaffären och så hade dom en i Varberg och så vi i Laholm.

AL: Mm.

GKJ: Och det var ju ett förskräckligt vävande och syende och grejande.

AL: Mm.

GKJ: Hade ju kurser, mycket vävkurser och sykurser. Så var dom hos oss och fick garner och sånt. Så det var väl trevligt.

AL: Då måste du ha träffat mycket folk?

GKJ: Jajamän, hon som var bas för oss hon bor i Ätran idag, så det, brukar jag prata med.

AL: Ja.

GKJ: Och en bodde i Mellbystrand, och hon bor i, hon bor lite längre upp tror jag. Den har jag inte träffat, men dom skulle komma hit i sommar sa dom.

AL: Ja.

GKJ: Och hon väver så här riktigt fina linnedukar, såna här stora. Sånt som dom, otroliga grejer. Dem som köper det idag...

AL: Nej. Men du sa, när du flyttade härifrån, hade du en bra relation med fosterföräldrar?

GKJ: Jajamän, ja. Men hitta inte på någon fanstyg, sa han. För då åker du härifrån.

AL: Jaha, kunde han säga så?

GKJ: Ja.

AL: Trodde du på honom?

GKJ: Nej, det är klart, vi var ju ute och hade roligt och sånt, så han var väl rädd att vi hitta på något hyss.

AL: Mm.

GKJ: Men jag var ju rätt så snäll, tror jag.

AL: Mm.

GKJ: Usch då, tänkte jag, vad herrans namn är det nu frågan om? Kanske han slänger ut mig? Men det gjorde han inte.

AL: Nej. Var dom stränga, föräldrar?

GKJ: Nej, nej det tycker jag inte.

AL: Nej.

GKJ: De var snälla, jag fick en hel Fjätterströmsmatta där, som är värd 80 000kr idag.

AL: Mm.

GKJ: Finns ju härute.

AL: Mm.

GKJ: Har du hört talas om det?

AL: Ja.

GKJ: Och det är ett kusinbarn till min fosterfar som äger det idag.

AL: Jaha.

GKJ: Vad heter han, Swedrup.

AL: Mm. Jo, jag har vart på museet där och tittat.

GKJ: Ja, han var så, hade hon, hon skulle gift sig med en kille härnere, men han var inte fin nog till dom här.

AL: Jaha.

GKJ: Så han flyttade till Amerika och där fick han en flicka. Så kom dom hem här och hälsade på. Och så, jag det är något förskräckligt, så, och tösen var bara liten. Så blev hon sjuk mamman, och dör här. När dom kom och hälsade på från Amerika, du.

AL: Jaha.

GKJ: Så fick hon bo hos sin farmor. Så träffade hon, Edith igen, hette hon, han. – Så vi kan ju bo ihopa igen, nu då. Så dom byggde fin villa här ute, på Rivieran. (Båstads Riviera)

AL: Mm.

GKJ: Oh, det var en fin klänning, hon skulle gifta sig och när lysningen var klar så får han blödande magsår och dör.

AL: Nej...

GKJ: Det är väl konstigt, hon skulle inte ha honom.

AL: Usch då.

GKJ: Hur kan det va, vad skulle hon göra? Hon flyttade ner till sin bror där och var hushållerska. Och Gunni hette flickan, hon började att väva till Fjätterström när hon var 17 år, väl. När dom hade tatt realen. Sen höll hon på till sin pension.

AL: Mm.

GKJ: Och liten och tunn. Hon dog för två år sedan, ja så det var som en liten lam, till sist. Ja, det är så konstigt.

AL: Ja.

GKJ: Jag undrar om dom får säg nej idag.

AL: Vad sa du?

GKJ: Får dom säg nej idag när ungdomarna inte, när hon ville gifta sig med denna killen, det var en stilig man men han var inte bra.

AL: Nej, jag vette tusan om man kunde hindra det idag.

GKJ: Nej. Är du gift?

AL: Nej.

GKJ: Ja, du hinner med, du är inte så gammal.

AL: Jag hoppas det.

GKJ: Ja, herre jösses, som det gick till. Var gång jag kör ner till Rivieran och ser det där, fina kåken där, Ediths hus! (Båstads Riviera)

AL: Mm.

GKJ: Så körde Stig till Båstad.

AL: Ja. Ja, vi kan pausa.

GKJ: Ja, du har ingen klocka på dig heller?

Slut på Inspelning

Inspelning 2

GKJ: Och hon var ifrån Vasa också. Men hon, sen gifte hon sig med en Boråsare, som hette Alin, dom har mycket med affärer och sånt. Men hon lever inte heller, hon var äldre än vad jag är.

AL: Mm.

GKJ: Ja, herre Gud. Så det är konstigt idag.

AL: Mm.

GKJ: Då får jag läsa den, tack.

AL: Yes.

GKJ: Du ska få kaffe.

AL: Ja, gärna.

GKJ: Du dricker kaffe?

AL: Jajamänsan.

GKJ: Nu ska du få prata med ingenjören.

AL: Ja. (Skratt) Ingenjören...

GKJ: Han sitter här annars med, nu på vintern, han har så kallt därute. Sitter han här med sin dator och så. Han är, han forskar nu. Släkt...

AL: Släktforskar, mm.

GKJ: Så får han sitta här, här är lite varmare.

AL: Mm, det är klart.

GKJ: Annars är här inte så hett, vi eldar inte var dag, vi eldar idag. – Nu får du elda idag när hon kommer! Så hon inte fryser ihjäl här.

AL: (Skratt)

GKJ: Vi stänger ju dörrarna annars så vi har ju den där blåsaren. (Luftvärme)

AL: Så ni bara behöver ha...

GKJ: Ja.

Slut på inspelning.

Inspelning 3

AL: Ja, men du sa att du har hört berättelser genom åren då.

BJ: Mm. Det kan man säg.

AL: Har dom varit hårresande, eller har dom?

BJ: Nej. Men hon har alltid sagt att hon, hon kommer ihåg så mycket så hon skulle vilja skriva en bok om det.

AL: Mm.

GKJ: Men nu man börjar glömma, så.

BJ: Ja, nu är det värre med det nu.

AL: Mm. Vad skulle den boken heta?

GKJ: Nej.

BJ: Nej.

GKJ: Kom ihåg alla kompisarna där inne och killarna. Där var en kille som hette Åke. Han är ju gammal, han var ju gammal påg. Och han vart så sjuk, och han låg i sängen. Oh vad jag tyckte det, oh jag tror jag kryper ner i sängen till han. Jag tyckte det var så synd om honom. Och det var han som flyttade, byggde intill.

BJ: Intill ja. Och det var han vi var och badade bastu med.

GKJ: Ja. Badade bastu, han den, han var så rädd för att åka båt och så. Så skulle vi, när Kristina hon var, var hon fyra, fem år. Körde vi dit. (Hänvisar till Bertil)

BJ: Ja, hon var fyra.

GKJ: Ja, hon lämnade vi hemma.

AL: Mm.

GKJ: Hon var arg på oss. Och då körde vi enda upp om Umeå, runt hela altet.

BJ: Haparanda.

GKJ: Om Haparanda.

AL: Ja, ni körde hela vägen runt om? Det måste tatt...

BJ: Man måste offra sig.

GKJ: Två dagar upp tog det.

BJ: Ja, men det var rätt intressant. Jag har aldrig sett det, ovanför Umeå annars.

GKJ: Så fick vi inte bo i Finland, vi kom till Haparanda, på kvällen.

BJ: På eftermiddagen, till och med.

GKJ: Var det på eftermiddagen? Ja, så sa han, - var ska ni ligga nu? Ja vi ska köra sen. – Nej ni ska vara här i Sverige. Ni ska inte ligga i Finland.

AL: Mhm?

GKJ: Jaha.

BJ: Sen körde vi på morgonen, tidigt. Och så, stannade vi ju då vid halv nio. För att äta lite frukost.

GKJ: Vid skogen.

BJ: Det var mitt ute i skogen.

AL: Mm.

BJ: Och vägen var ju som, ja som 24an, eller nått.

AL: Mm.

BJ: Så det var ju en stor väg, spikrak. Och satte oss där på en liten plats där intill. Där satt jag med ryggen, satt och tittade på trafiken. Kände jag mig iakttagen. Så jag vände mig om. Då var där ett huvud i buskarna som försvann ner.

AL: Jaha.

BJ: Då tog vi grejerna, in med dom i bilen och åkte iväg. Där blev inte mycket av den frukosten där.

AL: Nej, det förstår jag.

BJ: Jag vet inte varför, men han sa så. En kille där, det var en kiosk som låg precis vid tullen.

GKJ: Ja, han sa vi skulle inte ligga där inne.

BJ: Ska inte ligga i bilen, stanna på svenska sidan.

AL: Jaha ja. För att det skulle vara farligt då?

BJ: Ja, det var väl nånting, eftersom han visste om det ju.

AL: Ja, ja.

GKJ: Vill du ha en sån där?

AL: Mm.

GKJ: Och en kaka.

AL: Det tycker jag...

BJ: Och där var ju liksom, på den tiden, det var ju alltså 64. (1964)

GKJ: Ja, det var det.

BJ: Du vet, bara man kom till tullen då, kl 5 på morgonen. Hade en Peugeot, och på den stod n och så numret, och så s. Som Sverige då.

AL: Mm.

BJ: Det dög inte. Och då kommer det ut ifrån en sån med riktigt skärmmössa och uniform, ridstövlar höll jag på att säg, såna.

AL: Mm.

BJ: Och ihop med klackarna där och skulle upp med bagageluckan och så tittade han och rotade ett tag där. Sen var det ju det här med, och han pratade ju bara finska.

AL: Mhm.

BJ: Var det bara det här med s.

AL: På bilen?

BJ: Det skulle vara nationalitetsmärke, det fattade jag.

AL: Ja, ja.

BJ: Så pekade jag på det s:et där. Nej, men det gick inte.

AL: Nehej.

BJ: Så jag fick gå in och köpa en sån här liten s skylt, där. Så fick han sålt den, han tog säkert pengarna.

AL: Ja.

BJ: Det var väl det han var ute efter.

AL: Antagligen. Men har du dubbelt medborgarskap? Svenskt och finskt?

GKJ: Nej.

AL: Det är bara svenskt? När blev du svensk medborgare?

GKJ: Ja, det var ju då när de ville ha mig här.

BJ: Ja, men när kommer jag inte ihåg. Det har vi ju papper på nånstans.

GKJ: Ja, var jag 20 år? Eller var det mer kanske, nej jag var nog inte...

BJ: Nånstans där. Nej, nej, jag tror knappt du, 16 tippar jag.

GKJ: Ja.

AL: Mm, ja.

BJ: Skulle jag tro.

GKJ: Och vi hade en alldeles ny bil. Köra som, där vi var hos mormor då.

AL: Mm.

GKJ: Där var en mangelbod. Där kom alla tanter dit och manglade. Och då kom dom ju när vi var där, de gick där och klappade bilen. Och det var ju nån – oh så fin bil.

BJ: Så satt mormor där inne, och jag pratade med henne. Satt hon och gungade då.

GKJ: Hon hade gungstol, där satt hon.

BJ: Tittade förvånat på dom här damerna där ute. – Vad kostar den bilen? Ja, sa jag, den kostar 30 000 mark. – Jaha, och vad är det i gamla pengar? Du vet, dom hade ju plockat bort två nollor där.

AL: Ja, ja.

BJ: Så det var ju tre miljoner, då höll kärringen på att slå runt i gungstolen! (Skratt)

AL: (Skratt)

BJ: Det var ju fruktansvärt.

AL: Det kan jag tänka mig.

GKJ: Ja, det var en konstig resa.

BJ: Och på den tiden då, för att få en folkvagn i Finland, fick du beställa den tio år i förväg.

AL: Jaha.

BJ: Så, och det fanns liksom ingen annan. Dom hade ju lite ihop med tyskarna.

AL: Varför var det en konstig resa?

GKJ: Jo, sen reste vi över, vi skulle ju om Östersund.

BJ: Ja, vi körde om inlandet.

GKJ: Inlandet, in, vi körde kusten hem.

BJ: Vi kan ju inte köra samma väg på andra hållet.

AL: Nej, nej.

GKJ: Så när vi kom dit, så gick...

BJ: Ja, alla vägar som gick norr söder, var som vi säger, vrånga väg som helst alltså, tjälksador och skit, och det hoppade. Och så varje bil, varje väg man korsade, de kom ju från kusten till fjällen. Dom var riktigt fina, jajamän. Och så kom vi till Strömsund.

GKJ: Strömsund är det kanske.

BJ: Söndag morgon, halv nio på kvällen, på morgonen. Och då hade precis avgasröret spruckit av.

AL: Aj då.

BJ: Och så var det en diesel, var det. Så precis när vi kom in, så gick det, liksom lutade ner för.

AL: Mm.

BJ: Så jag stannade motorn och så rullade vi ner. Och kom ner precis, då var där ett kors. Och där ligger en bensinstation, som naturligtvis var stängd. Men kom två killar som skulle öppna den precis.

AL: Ja.

BJ: Mm, så jag rullade ju in där, så sa jag, - kan ni hjälpa mig, avgasröret har ju gått av? Vad tror du sa han, och pekade över på andra sidan. Alltså där var 100 meter, två och en halv meter högt med bara avgasrör.

AL: (Skratt)

GKJ: Det var väl konstigt! Och så var vi uppe i Norrland.

BJ: Ja, det var det mest makalösa. Så en halvtimme efter så var det fixat, och då var vi på väg hem.

GKJ: Då kunde vi köra igen.

AL: Ja, vilken tur.

GKJ: Ja då körde vi ner genom Dalarna, det var redigt trevligt. Där, i inlandet.

AL: Mm.

GKJ: Vi hade ju aldrig varit så lång.

BJ: Nej, just det, vi hade vart, jag hade varit norr om Halmstad.

AL: Ja.

BJ: Ungefär.

GKJ: Men du hade ju varit i lumpen ju.

BJ: Ja, det hade jag.

GKJ: Du hade ju varit långt uppåt. Där som fanns så stora blåbär.

BJ: Mm, låg ute där på övningsfältet. Där var ju så här högt blåbärsris.

AL: Jaha, oj då.

BJ: Och blåbären var väl som, ja, de var ju inte som vindruvor men näst intill. Jag tyckte det var helt fantastiskt, man bara reva till sig. Lasta ju hem där en lördag när vi skulle, åkte hem för dagen.

GKJ: Vad hette det?

BJ: Men det var ju färdigt mos när vi kom hem har jag för mig.

GKJ: Ja. Du får ta lite sånt. (Hänvisar till tårta)

AL: Jasså, tycker du det?

GKJ: Ja, förstår du, du får ta lite av var sort. Eller bägge sorterna, precis. Ska vi ha mer kaffe?

AL: Ja, det får vi nog ha då, lite grann.

GKJ: Dom hade två sorters tårter igår.

AL: Mm.

GKJ: Och Birgitta heter den andra tror jag. Den får du smaka för den är väldigt god. Den kan ju inte stå här längre.

AL: Och förfaras.

GKJ: Det var inte möe du tog.

AL: Nej, det får... (skratt)

BJ: Hon sparar till mig.

AL: Ja, exakt. Bertil kan ju inte vara utan. Tackar.

GKJ: Ska du inte ha, ska du ha så lite, kaffe? Ska du ha lite till?

AL: Nej, det är bra. Jag fyller på med lite mjölk där. Men Bo Göran berättade när han var tillbaka till Finland att det kom massa mostrar och massa tanter från kvarteret där och hälsade på.

GKJ: Jaha. Han var där med sina pojkar, och tror du jag hittar tidningen? Jag förstår inte det, och han hittade inte sin.

BJ: Och jag har glömt titta. Jag har den på datorn, definitivt. Själva artikeln.

AL: Men då kan du ju maila den till mig om du hittar den. Och Tore han hittar inte heller den, så att det är ingen som hittar. (Skratt)

GKJ: Men det var ju otroligt.

BJ: Jag scannar in allt, det är rätt bra. Om man nu hittar det där.

AL: Det är ju perfekt.

GKJ: Om jag nu tar en liten hörna här, äter du upp resten?

BJ: Det gör jag nog inte. Men du kan ta en liten bit.

AL: Nej, det var så roligt, han var helt säker på att Tore skulle ha den. Och så skulle Gunvor ha den, så att.

GKJ: Ja, det är konstigt.

AL: Jag ser fram emot att se den här nu.

BJ: Det var nog alldeles speciellt.

GKJ: Där var ju moster Signe med.

BJ: Det var hon kanske.

AL: Ja, ok.

GKJ: Men dom lever ju inte nån, inte nån av mostrarna mer.

AL: Nej.

GKJ: Deras syster dog nu, hon som var 94 år.

AL: Med fästmannen?

BJ: Ja... Det var hon som sa till mig, - du ska veta att det är en jävla släkt du kommer till.

AL: Jaha. Aj då.

BJ: (Skratt) Det var raka rör.

GKJ: Var vi så krångliga Bertil?

BJ: Nej, blev nog lite förvånad redan då. Men det var väl ett skämt.

AL: Kanske ett test.

BJ: Ja.

AL: Men du sa, ni träffades på en dans? Var det här i trakten?

GKJ: Ja.

BJ: Edenberga.

GKJ: Där var vi och träffades. Det var en dansbana som var här till alla ungdomar, liksom.

AL: Mm.

BJ: Och det tycker jag är, just detta, otroligt som jag inte fattar. Jag var där själv, brukar vara där med kompisar. Och så var det paus, så gick jag ut. Och det var vid denna tiden

precis. Och kallt som tusan var det, så när jag stod där ute och frös, var det precis som nån var bakom mig, sa till. – Gå in.

AL: Mhm?

BJ: - Och så när jag går in tittar jag rätt igenom lokalen. Så jag gick in, tittade rätt över lokalen och vem sitter där, om inte hon. Själv i hörnan där då. Tänkte jag, det var ju synd om den tjejen som satt där ensam. Så tänkte jag, nu får jag nog skynda mig här. Så jag hade ju brått över och när jag kom upp på dansgolvet så var ju dansen i full gång, innan jag fick... Rätt så var stod hon framför mig.

AL: Mhm?

BJ: Med sin komips. Sa jag, - ska du gå ut? Jag skulle ju dansa med dig. – Ja, men det är damernas nu. Har det nån betydelse? (Skratt)

AL: (Skratt)

BJ: För jag hade ju säkert för mig att vi skulle, så säger hon. Hon bor här borta. Så säger hon, nej så säger du till henne. – Ska jag dansa med honom? – Ja, gör inte du det, så gör jag det. Jag är glad inte hon gjorde det. (Skratt)

AL: (Skratt) Ja du. Hade du sett honom med då när han kom in där?

BJ: Nej.

GKJ: Nej.

AL: Nej, det var du som hade span.

BJ: Det var väl inget som var intressant.

GKJ: Nått konstigt var det, sa min fostermamma. Hon var ju, hette Lögnäs. Så hennes bror, vi var där på kalas, där hon var född, i den gården. Och så stod vi och pratade. Där Ulla, där min syster var, - kom så, vi går och gömmer oss bakom buskarna, där kommer en cyklande kille, han är kusin till Gustav. Han som kom, han kom där. Stod vi och titta på han.

BJ: Ja, jag hörde er nog. Sånt jädra fnissande.

GKJ: Konstigt. Och hemma, hans kusin kände jag ju så väl så.

AL: Ja, ja. Så vägarna hade möts ändå?

GKJ: Ja.

AL: Mm.

BJ: Ja, det är möjligt. Jo, det där och känna, precis liksom som man har nån med sig.

AL: Mm.

BJ: Det är ju som Camilla.

GKJ: Vår mellantös. Hon har ju nån bak i huvudet, säger hon, där är nån där.

BJ: Det var en kille som såg det.

AL: Ja.

BJ: Som kunde se sånt. Han sa, du har en vid din vänstra axel som följer dig var där är.

AL: Mm.

BJ: Och eftersom han beskrev henne, så kommer vi ju fram till att det var Elsa, här.

AL: Mhm.

GKJ: Min fostermor.

AL: Ja, ja.

BJ: Som hade gått bort ju.

AL: Mm.

BJ: Men jag vet inte vem det är som följer mig, men. Det är nästan så det håller på än.

AL: Jaha.

BJ: Jag hade, när vi, vi gifte oss när jag hade skördepermission.

AL: Vad sa du?

BJ: Skördepermission från militärtjänsten. Så det var ju i juni. Och då gifte vi oss, och sen så, och så hade jag ju examen från Göteborg och ja, jobbade...

GKJ: Gick du i skolan då?

BJ: Nej, jag låg i lumpen ju.

GKJ: Ja, ja.

BJ: Så jag hade ju, var ju klar med skolan men jag gjorde lumpen. I alla fall så skulle jag ju söka jobb. Och här var ju ingenstans att söka, visste inte nånting. Sitter hemma med morsan, vid elvatiden tror jag, en förmiddag. Och det var fredag. Så sa jag det, jag pratade inte om det men att jag kände en slags obehagskänsla, nu fick det här va. Och då är det nån som säger till mig igen.

AL: Mm.

BJ: - Nu, skärp dig nu alltså, nu tar du tåget in till Halmstad. Och så går du på tjänstemannaförmedlingen. Jag visste inte var den låg.

AL: Nej.

BJ: Jag tänkte, jag visste att någon arbetsförmedling fanns på, på vad heter det, Folkets hus.

GKJ: Jaha.

BJ: Och, dånar ju upp där, ja, så när jag kom, ja, för det första så sprang jag som en idiot upp, upp när tåget kom...

GKJ: Han bodde på ena sidan så stationen där.

AL: Mm.

BJ: Och så ranta upp över spåren och ifatt tåget, precis då rullar det igång, när jag sätter foten på. Och det var såna här öppna grindar.

AL: Mm.

BJ: Så jag hörde bara att dom sa, - stäng dörrarna och grindar. Och jag fick upp den grinden och upp där. Hur jag löste biljett det vette tusan. Men i alla fall kom jag iväg. Och det var ju middag där och sen kom jag dit när hon var ett. Och så säger jag, och så gick jag upp då och sa jag, har ni, - jag skulle söka jobb, sa jag. Jag hade byggnadsingenjörsexamen då. Jaha, det du sa han, dom ringde från vägförvaltningen, tio i tolv här, och skulle ha en kille. Så jag ringer bort, så går du dit. Och jag går dit ju, och kommer, så kommer han som blev min chef då, för jobb fick jag naturligtvis, för det hade han ju sagt, där bakom mig.

AL: Ja.

BJ: Alltså i alla fall, och sen sitter han och tjarar då, men detta jobbet ska du ta. Det var på motorvägsbygget.

AL: Mm.

BJ: Kontrollant, och jag hade ingen aning om att dom byggde motorväg.

AL: Nej.

BJ: Och han säger, ja, tyckte jag, det var vägbygge, vi hade en han lärde oss hur man la stentrummor, det höll han på med i fyra år i skolan. Så jag tyckte, nej.

GKJ: Det kunde du.

BJ: I alla fall, och han tjarar, han tjarar, så sa jag, vad är lönen då? Ja, 500 kr i månaden. Aldrig i livet, sa jag. Ja, då ringer vi till amoral, så ringde han upp till amoral, ja 1080. Jag hade rätt så bra lön på den tiden. – Ja, då tar jag det.

AL: Ja.

BJ: Så kommer jag ut, då sitter där en kille utanför. Som var på väg in där, och söka detta jobb, som han då hade ledigt. Och den ville han inte ha, så när han såg honom, han visste att jag kom mellan så fick väl jobbet, ja, jag vet inte, det är märkligt.

GKJ: Ja.

AL: Ja.

BJ: Men just det där, få en spark i häcken då alltså. Nu tar du tåget in, ja minns så väl mor sa, - men inte ska du väl åka nu, du har ju inte ätit. Och fram med lite, lite sån här, vad heter det? Vinbärs...

GKJ: Krämm.

BJ: Krämm, ja. Jag hann äta hälften, iväg, annars hinner jag inte.

AL: Ja.

GKJ: Du visste när tåget kom. Men det var bra jobb där.

BJ: Ja, det var bra jobb, kunde inte vara bättre.

GKJ: Hur många år höll ni på och bygga motorvägen, tror du? Det är den som ni kör idag.

AL: Mm.

BJ: Ja, det är det inte heller, för det var bara hälften ju.

GKJ: Ja.

BJ: Det var ena körbanan bara. Men vi höll väl på där, började 60 och slutade 67. Och det var inte sämre då, slutade, då skulle dom flytta mig till Göteborg. För då skulle dom ju lägga ner Halmstad.

AL: Mm.

BJ: Men, då var han framme igen, sa, gå upp och sig upp dig bara, för det kommer en annons om ett, du hittar ett jobb med en gång. Tro du inte jag hann mer än att gå upp till vägbygget och säga upp mig, poff bara.

GKJ: Vill du ha mer?

AL: Nej, det är så bra.

BJ: Hade aldrig pratat med han.

GKJ: Det blev rörigt.

BJ: Det var jobbigt att träffa den ju, och det var att jag skulle sluta. Tror du inte att det dök upp en annons i Båstad, kommunalingenjör där. Nej, jag fattar inte.

GKJ: Det var väl 72 som sökte i Båstad.

BJ: Ja.

AL: Mm.

GKJ: Eller hur många var ni?

AL: Men det är modigt att våga lyssna på den där.

BJ: Ja, lite men det...

GKJ: Men du kan inte jobba mer nu, så nu får han hålla sig...

BJ: Nej, det har han sagt också, ge fan i det.

AL: (Skratt) Nu räcker det.

BJ: Och röka gjorde jag.

AL: Mm.

BJ: Så in i bomben, höll på i många år. Sist så rökade jag en och en halv paket om dan. Och satt och ritade, och så började jag känna lite i halsen då, att det var något som brände när man drog halsbloss. Ja, så var det, det var också vid denna tiden, jag kommer så väl ihåg det. Jag läste Laholmstidning, och så dom här, vad heter dom nu? Ah, där det står...

GKJ: Horoskop?

BJ: Horoskop.

AL: Mm.

BJ: Jag läste aldrig det, men just denna dag. Och där står vaddå? Du ska vara rädd om din hals. Ja, visst! Sen gick det fram till maj månad, och jag gick ju där och, tittade jag igen då. Hade inte tittat på hela tiden, tittar igen där. Du skulle ju vara rädd om din hals!

AL: Ja.

BJ: Då gick jag ner till Lagan och... (Han visar att han kastade cigarett)

AL: Ja.

BJ: Rätt i vattnet. Var aldrig röksugen eller nånting, efter.

AL: Nej.

BJ: Men det var likadant där, nästan så man blir lite rädd ibland.

GKJ: Vill du ha mer kaffe?

AL: Nej det är så bra så, det är så bra så.

Slut på inspelning